

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 19. 12. 1958, sp. zn. Cz 550/58

Číslo: 27/1959

Právní věta:

K otázce úhrady osobních potřeb rozvedené manželky, která byla uznána práce schopnou závodním lékařem.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 19.12.1958

Spisová značka: Cz 550/58

Číslo rozhodnutí: 27

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Úhrada osobních potřeb

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Navrhovatelka se domáhala návrhem podaným i lidového soudu v Krnově, aby její býv. manžel F. K. jí přispíval na úhradu osobních potřeb 400 Kčs měsíčně. Odpůrce s návrhem nesouhlasil.

Lidový soud v Krnově návrhu vyhověl a od 1. června 1957 uložil odpůrci přispívat na úhradu osobních potřeb navrhovatelky 400,- Kčs měsíčně.

Krajský soud v Ostravě změnil rozhodnutí soudu první stolice tak, že návrh zamítl.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že rozhodnutím krajského soudu byly porušeny zákon.

Odůvodnění:

Podle § 34 odst. 1 zák. o právu rod., pokud rozvedený manžel, který není rozvodem vinen, není sám s to uspokojit své osobní potřeby, může žádat na druhém manželu, třeba také nevinném, aby mu na jejich uspokojení poskytoval úhradu podle svých výdělečných a majetkových možností. V daném případě jde v podstatě jen o to, zda navrhovatelka má nějaké majetkové možnosti, neboť podle posudku znalce MUDr. F. M. výdělečné možnosti nemá, ježto není schopna žádné výdělečné činnosti.

Krajský soud měl za to, že navrhovatelka měla jiné majetkové možnosti, že totiž její osobní potřeby mohly být kryty dávkami nemocenského pojištění. Ježto navrhovatelka nepostupovala podle platných

předpisů, sama si zavinila, že tyto dávky nemocenského pojištění nedostala. Proto se nemůže domáhat příspěvku na svém bývalém manželu, i když se stala nyní potřebnou.

S těmito vývody krajského soudu nelze souhlasit.

Podle tvrzení navrhovatelky byla uznána práce schopnou dne 21. dubna 1957. Bylo jí doporučeno lehčí pracovní zařazení. Takové zařazení nemohla navrhovatelka nalézt a dosavadní zaměstnání nemohla pro svůj zdravotní stav vykonávat. Dne 25. dubna 1957 rozvázala pracovní poměr dohodou se svým zaměstnavatelem.

Podle § 10 odst. 2 vyhl. min. zdravotnictví z 23. ledna 1957 č. 25 Ú. 1. nesouhlasí-li zaměstnanec nebo odborový orgán s posudkem nebo potvrzením, může si do 3 dnů vyžádat jeho přezkoumání zdravotnickým odborem rady ONV, jde-li o posudek vydaný ve zdravotnickém zařízení spravovaném tímto odborem, v ostatních případech zdravotnickým odborem rady KNV. Již ze slovního znění tohoto ustanovení je jasno, že přezkoumání zdravotním odborem s pouze právem zaměstnance anebo odborové organizace. Proto nelze dojít k závěru, že bylo povinností navrhovatelky, aby si rozhodnutí o tom, že je práce schopna, dala uvedeným orgánem přezkoumat a neučinila-li tak, že to má za následek ztrátu nároku na příspěvek na úhradu osobních potřeb. Ostatně soud nemůže bezpečně předvídat, jak by výsledek přezkoumání dopadl, třebaže posudek soudního znalce vyzněl tak, že navrhovatelka není schopna žádné výdělečné činnosti.

Navrhovatelka ve své důvěře ve správnost stanoviska, že je práce schopná od 21. dubna 1957 byla ještě posílena OÚNZ v Krnově, který jí ještě 25. dubna 1957 (tedy po uplynutí třídní lhůty podle § 10 odst. 2 cit. nař.) doporučil lehčí pracovní zařazení, čímž dal jasně najevo, že ji pokládá za schopnou výdělečné činnosti. Jestliže tedy navrhovatelka nepoužila svého práva nedala přezkoumat příslušným orgánem rozhodnutí, že je práce schopna, nelze z této skutečnosti pro daný spor nic vyvozovat.

Podle § 42 zák. č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců léčebná péče a dávky nemocenského pojištění náleží, jestliže se podmínky rozhodné pro jejich přiznání splnily v době pojištění podle tohoto zákona nebo sice po skončení, avšak ještě během doby, po kterou zaměstnanec pobírá nemocenské anebo jestliže se splnily v ochranné lhůtě. Ochranná lhůta činí 42 dnů od skončení zaměstnání.

Podle tohoto ustanovení mohla tedy navrhovatelka po dobu 42 dní od zrušení pracovního poměru, tedy od 25. dubna 1957, se domáhat nemocenského, kdyby byla práce neschopna; neučinila-li to, je to pro rozhodnutí daného sporu bez významu, neboť soud nemohl bezpečně předvídat, jak by rozhodl příslušný OÚNZ, kdyby se navrhovatelka hlásila v ochranné lhůtě nemocnou. Jedině jeho rozhodnutí kromě přezkoumání podle shora citovaného § 10 odst. 2 nař. min. zdravotnictví, je totiž pro poskytnutí nemocenského směrodatným (srov. §§ 2a) a 3 téhož nařízení). Nadto je sice pravdou, že lékařská zpráva znalce MUDr. F. M. je datována 27. května 1957 a byla soudu předložena dne 28. května 1957, tedy v ochranné lhůtě, ale podle obsahu spisů se navrhovatelka dozvěděla o posudku znalce až při ústním jednání dne 26. června 1957, tedy až po uplynutí ochranné lhůty, takže ani názor znalců jí nemohl být včasným podnětem k tomu, aby se o nemocenské ucházela.

Z uvedeného je patrné, že názor krajského soudu, pro který návrh na přiznání příspěvku zamítl, přičí se ustanovení §§ 2, 3 a 10 odst. 2 nař. min. zdravotnictví č. 25/1957 Ú. 1. a že tímto nesprávným výkladem byl porušen zákon v tomto ustanovení ve spojení s § 34 odst. 1 zák. o právu rod.